

STORTINGET

Representantforslag 168 S

(2020–2021)

fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Dokument 8:168 S (2020–2021)

Representantforslag fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes om å markere de ti oljebud

Til Stortinget

Bakgrunn

Den 14. juni 1971 behandlet Stortinget innstillingen fra den forsterkede industrikomité om undersøkelse etter og utvinning av undersjøiske naturforekomster på den norske kontinentalsokkel m. m. (Innst. S. nr. 294 (1970–71), jf. St. meld. nr. 95 (1969–70) og St. meld. nr. 76 (1970–71).

I merknads form gikk Stortinget inn for noen hovedprinsipper for forvaltningen av petroleumsvirksomheten i Norge for at naturressursene skulle komme hele samfunnet til gode:

- «1. At nasjonal styring og kontroll må sikres for all virksomhet på den norske kontinentalsokkel.
2. At petroleumsfunnene utnyttes slik at Norge blir mest mulig uavhengig av andre når det gjelder tilførsel av råolje.
3. At det med basis i petroleum utvikles ny næringsvirksomhet.
4. At utviklingen av en oljeindustri må skje under nødvendig hensyn til eksisterende næringsvirksomhet og natur- og miljøvern.
5. At brenning av unyttbar gass på den norske kontinentalsokkel ikke må aksepteres unntatt for kortere prøveperioder.
6. At petroleum fra den norske kontinentalsokkel som hovedregel ilandføres i Norge med unntak av det enkelte tilfelle hvor samfunnspolitiske hensyn gir grunnlag for en annen løsning.
7. At staten engasjerer seg på alle hensiktsmessige plan, medvirker til en samordning av norske

interesser innenfor norsk petroleumsindustri og til oppbygging av et norsk, integrert oljemiljø med så vel nasjonalt som internasjonalt siktepunkt.

8. At det opprettes et statlig oljeselskap som kan ivareta statens forretningsmessige interesser og ha et formålstjenlig samarbeid med innenlandske og utenlandske oljeinteresser.
9. At det nord for 62. breddegrad velges et aktivitetsmønster som tilfredstiller de særlige samfunnspolitiske forhold som knytter seg til landsdelen.
10. At norske petroleumsfunn i større omfang vil kunne stille norsk utenrikspolitikk overfor nye oppgaver.»

Kort oppsummert uttrykker disse prinsippene hvordan man kan sikre at forvaltningen av norske naturressurser styres demokratisk, kommer befolkningen til gode og tar hensyn til eksisterende næringsvirksomhet, natur og miljø. Disse prinsippene bygger blant annet på lærdommene fra hvordan det norske samfunnet tidligere hadde tatt grep for også å sikre kontroll over vannkraften.

Forslagsstiller mener dette var et viktig øyeblikk i norsk historie, og at dette er politiske prinsipper som på ingen måte har mistet sin relevans på de femti årene som har gått. Femtiårsjubileet som finner sted i år, er en anledning Stortinget ikke bør la passere, til å kombinere en historisk markering med en økt bevissthet rundt og aktualisering av de politiske prinsippene, og en debatt rundt forvaltningen av disse, som ikke bare er gyldig for petroleumssektoren, men også for andre næringer innen kraft, fiskeri, jord, skog, mineraler og annen industri. Man står overfor historiske veivalg for norsk næringspolitikk, og da har en ikke råd til kortsiktige valg som fortrenger grunnleggende historiske prinsipper fra de siste hundre årene eller natur og næring som det tar enda lengre tid å bygge opp.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber presidentskapet markere femtiårsjubileet for de ti oljebud med å sette opp en synlig plakett eller liknende i stortingsbygningen som tydelig får fram budenes innhold, og på annet relevant vis legge til rette for debatt og refleksjon rundt disse prinsippene og deres aktualitet.

23. mars 2021

Bjørnar Moxnes